

روشی آسان برای یادگیری

عربی

دیرستان و پیش دانشگاهی

با توضیح و پرستای کنکوری و ذکر تست‌های مربوط به آنها، همراه با پاسخ تشریحی

*

تألف:

محمد قادری

کارشناس ارشد ادبیات عرب و مدرس دانشگاه

Awin Publications

ناوهندی چاپ و بزرگ‌نمودی نه‌وین

بخش‌هایی از "سخن فاش"

این کتاب، پاسخی مناسب به سؤالاتی مشابه سؤالی زیر می باشد:

آیا با وجود کتاب‌های کمک‌درسی از ناشران برجسته‌ای مانند گاج، کانون فرهنگی آموزش، مبتکران ... نیازی به چاپ و انتشار کتابی کمک‌درسی؛ آن‌هم در یک استان خاص هست؟!

آری! تجارت و ساز و چاپ و انتشار این کتاب، ناشی از احساسِ نیازی است که ناشر و نویسنده نسبت به تبادُلِ اثری بومی دارند، اثری که حاصلِ تجربیاتِ فردیِ معلّمیِ بومی بوده و برآیندِ پرسش و پاسخی است که در کلاسهای درسِ منطقیِ خودمان رُخ داده باشد!

امید که سایر معلّمین استادی بزرگوار نیز دنبال‌هرو چنین هدفی باشند!

سرشناسه	:	قادرى، ۱۳۵۵
عنوان و نام پديدآور	:	روش آسان براى يادگيرى عربى دبيران ۹ پيش‌دانشگاهى، موضوع نگارش، پرمسته كلتورى ... / ممد قادرى.
مشخصات نشر	:	مريوان: نه‌وين، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهرى	:	۲۲۴ ص.، مصور(رنگى)، جدول، نم.
فروست	:	كمى آموزش: ۲.
شابك	:	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۱۴-۹۶۶ :
وضعيت فهرست نويسى	:	فيل
موضوع	:	(زبان عربى -- راهنماى آموزشى (متوسطه)
موضوع	:	(زبان عربى -- پرسش‌ها و پاسخ‌ها (متوسطه)
رده بندي كنگره	:	۱۳۹۱ ۹۷۹/ق/۳۰۳/۲۶۶۰
رده بندي ديويي	:	۴۹۲/۷۵۰۷
شماره كتابشناسى ملي	:	۶۸۰۷۳۴۱

www.awinbook.com

قیمت: ۱۰.۰۰۰ تومان

انتشارات آوین:

کردستان - یونان - انتهای خیابان مردوخ ۰۸۷۵ ۳۲۲۶۶۶۴

۵۰۰

روشی آسان برای یادگیری عربی دبیرستان

نویسنده: محمد...

طرح جلد: سعید سبحانی

صفحه آرای و نظارت بر چاپ: نوین دبیرستان

ناشر: آوین

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۲

تیراژ: ۳۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۹۱۴-۹-۶

www.awinbook.com

قیمت: ۱۰.۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۲۵	گفتار پنجم
	موصولات
	جمله صله و عائد آن
۳۹	گفتار ششم
	معرب و مبنی
۴۳	گفتار هفتم
	جمله فعلیه و جمله اسمیه
	فاعل و مفعول
	مبتدا و خبر
	لازم متعدی
	جاری ماضی
۵۰	گفتار هشتم
	معرف و مکرر
۵۶	گفتار نهم
	انواع اعراب
	اعراب ظاهری (اصول اعرابی):
	مثنی، جمع مذکر سیم، اسماء خمسہ،
	جمع مؤنث سالم ممنوع، صرف (غیر
	منصرف)
	اعراب تقدیری:
	اسم مقصور، اسم منقوص، اسم مضاف
	به «ی» متکلم
	اعراب محلی

۹	مقدمه مؤلف
۱۱	گفتار اول
	درس اول عربی یک (یا آری)
	اسم فعل حرف
	ماضی، مضارع، امر
	وزن
	جمله اسمیه و جمله فعلیه
۱۷	گفتار دوم
	فعل ثلاثی مجرد و ثلاثی مزید و
	رباعی مجرد
	معانی باب‌های ثلاثی مزید
۲۳	گفتار سوم
	جامد و مشتق
	۱. اسم فاعل ۲. اسم مفعول ۳. اسم
	زمان ۴. اسم مکان ۵. صفت مشبیه ۶
	اسم مبالغه ۷. اسم تفضیل ۸. اسم آله
۳۰	گفتار چهارم
	ضمایر
	ضمایر منفصل و ضمایر متصل و ضمایر
	مستتر
	نون وقایه
	ضمیر فصل (عماد)

۶۷..... گفتار دهم

موصوف و صفت و مضاف و مضاف الیه
صفت مفرد و جمله وصفیه

۷۱..... گفتار یازدهم

إعراب فعل مضارع
مضارع مرفوع ، مضارع منصوب ، مضارع
مجزوم
با ادوات جزم بیشتر آشنا شویم
فاء جواب شرط (فاء جزای شرط)

۸۲..... گفتار دوازدهم

مبنی للعلوم و مبنی للمجهول
نائب فاعل

۸۸..... گفتار سیزدهم

نواسخ (أفعال ناقصة) حروف
مشبیه بالفعل، «لا» نفی جنس،
أفعال مقاربه)
«ما» کافه
کاربرد «إن» و «أن»

۱۰۲..... گفتار یازدهم

أفعال معتل (مثال ، اجوف ، ناقص)
إعلال چیست؟
ناقص مزید

۱۲۶..... گفتار پانزدهم

مفاعیل
(مفعول به، مفعول مطلق، مفعول
فیه (ظرف)، مفعول له مفعول
لأجله)

۱۳۶..... گفتار شانزدهم

حال

۱۴۱..... گفتار هفدهم

تمیز
تمیز «کَمْ» و «کَایُن»

۱۴۷..... گفتار هجدهم

منادی
نِدْبَه

۱۵۴..... گفتار نوزدهم

إستثناء
مستثنی تامّ و مستثنی مفرغ و
مستثنی بـ «غیر»

۱۶۰..... گفتار بیستم

عدد و معدود

۱۶۶..... گفتار بیست و یکم

تصغیر و نسبت

۱۶۸..... گفتار بیست و دوم

توابع (صفت، معطوف، بدل، عطف
بیان، توكید)

۱۷۴..... گفتار بیست و سوم

اسلوب مدح و ذم و اسلوب تعجب

۱۸۰..... گفتار بیست و چهارم

لاعت (معانی- بیان- بدیع)
تاکید کلام
«اسلوب تشبیه»
جناس و طباق و سجع

۱۸۱..... گفتار بیست و پنجم

أسماء کلام (اسم، فعل، حرف)
مفرد و جمع
مذکر و مؤنث
مطابقت فعل و مؤنث

۱۹۶..... گفتار بیست و ششم

فعل مضاعف و فعل موزون

۲۰۱..... گفتار بیست و هفتم

کارگاه ترجمه

۲۱۹..... گفتار بیست و هشتم

تجزیه و ترکیب

سخن ناشر

خواننده گرامی! انتشارات نهوین در راستای کمک به ارتقای کیفیت آموزشی دانش‌آموزان تلاشگر منطقه‌ی خودمان - کردستان عزیز - اقدام به انتشار کتاب‌هایی کمک‌آموزشی با ویژگی‌های علمی و بومی بودن و برحسب نیازهای جامعه نموده است.

کتابی که اینک پیش رو دارید، از سری کتابهای "کمک‌آموزشی" انتشارات نهوین می‌باشد. همچنان‌که در مقدمه‌ی مؤلف می‌خوانید دارای ویژگی‌های خاصی است که می‌توان گفت که کتاب، پاسخی مناسب به سؤالاتی مشابه سؤال زیر می‌باشد:

آیا با وجود کتاب کمک‌درسی از ناشران برجسته‌ای مانند گاج، کانون فرهنگی آموزش، مبتکران ... ناشری چاپ و انتشار کتابی کمک‌درسی؛ آن‌هم در یک استان خاص هست؟! آری! جرات نموده‌امازی و چاپ و انتشار این کتاب، ناشی از احساس‌نازنی است که ناشر و نویسنده نسبت به لیا اثری بومی دارند، اثری که حاصل تجربیات فردی معلمی بومی بوده و برآیند پرسش‌های پاسخ‌گویی است که در کلاس‌های درس منطقه‌ی خودمان رُخ داده باشد!

با این امید که کتاب‌های این مجموعه بتواند پاسخیگوی نیازهای مخاطبان در این زمینه باشند از صاحبان قلم و پژوهشگران محترم دعوت می‌شود در صورتی که آثاری دارند که دارای ویژگی‌های متمایز از آثار موجود در بازارند و می‌توانند پاسخیگوی نیازهای مخاطبان باشند، ما را همگام و همراه خود در چاپ و نشر آثار خود بدانند.

مدیریت انتشارات نهوین

مربون - ۱۳۹۰

تقدیم به:

آنها که جوانی خود را صرف خوشبختی من کردند؛
پدر و مادر مهربانم

و به روح پاک آنان که با رفتنشان مرا بر ساحل دریای
مهربانی ناکام گذاشتند؛
خواهر و برادر مرحوم

و به رفیق راهم در سیر زندگی؛
همسر فرزانه ام

و به هر کس که می اندیشد تا بفهمد و من همه را بگوید و
می گوید تا به دیگران سود برساند

تو را چنانکه تویی هر نظر کجا بیند به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک

«حافظ»

خواننده‌ی گرامی کتابی که در دست شماست ثمری سال‌ها تلاش و تجربه‌ی تدریس نگارنده در کلاسهای دبیرستان و دانشگاه می‌باشد. آنچه که این حقیر را وادار به تألیف این کتاب نموده است سؤالی بود که بارها از من پرسیده شده‌است:

«برای یادگیری عربی دبیرستان و کسب موفقیت در کنکور، چه کتابی بخوانیم؟»

اولی و مهمترین سؤالی که ممکن است از جانب دانش‌آموزان و پشت کنکوری‌ها از یک مدرس عربی پرسیده شود، این است که «چگونه باید کتاب را بخوانم؟»
قبل از پاسخ به این پرسش باید گفت، با توجه به گستردگی لغوی و پیچیدگی دستور زبان عربی، این زبان به خودی خود، پیچیده و سنگین است. لذا کتاب‌های حجیم و سنگین با مطالب مفصل و طولانی، نقش چندانی در تسهیل یادگیری ندارند. برای گریز از این معضل ناگزیر خواهیم بود روشی سهل و آسان را برگزینیم که مفاهیم آن ساده ذهن، نزدیک تر سازد.
بنابراین در پاسخ به سؤال فوق باید گفت: کتابی که قواعد زبان عربی را به زبانی ساده و واضح شرح داده باشد و از ذکر حواشی و مطالب غیر ضروری به ذکر آن‌ها نیست پرهیز کرده باشد، می‌تواند منبع خوبی جهت یادگیری قواعد زبان عربی باشد.

حال با توجه به اینکه ملاک و معیار فهم یادگیری عربی دبیرستان برای دانش‌آموزان، کسب موفقیت آنها در کنکور سراسری و آزمون‌های مختلف و معیار سنجش است زنی است، لذا شایسته چنین کتابی است که از ذکر مطالبی که در آزمون‌های سراسری مورد نیاز نیست، خود داری کرده و در نهایت موجبات موفقیت دانش‌آموزان را در کنکور سراسری فراهم آورد.

در این کتاب سعی شده‌است در عین سادگی و خلاصه نگاری، مطالب اصلی و نکات کلیدی مورد نیاز، به ساده‌ترین شیوه بیان شود و به قول معروف به دور از «اطناب مُبیل و غرر متعش» باشد.
نکته‌ای که به این کتاب جنبه کاربردی داده است، آن است که نهایت تلاش را بر این اساس قرار گرفته که مطالبی را مورد بررسی قرار دهیم که مورد توجه طراحان سؤالات کنکور سراسری است.
اغلب کتاب‌های تألیف شده در باره قواعد زبان عربی، مطالب خود را بر اساس اصطلاحات (اسم و فعل و حرف) و یا تقسیم‌هایی از قبیل: مرفوعات و منصوبات و مجرورات و توابع، تسمیه کرده‌اند. اما فهرست‌بندی این کتاب دقیقاً هماهنگ و متناسب با مباحثی است که در کتاب‌های عربی اول و دوم و سوم دبیرستان و پیش دانشگاهی آمده است. بنابراین موضوع هر گفتار، پیش نیاز و زمینه ساز مبحثی است که در گفتارهای بعدی آمده است. لذا جهت یادگیری بهتر و بازدهی بیشتر توصیه می‌شود که، خوانندگان محترم از ابتدای این کتاب و با برنامه‌ای منظم شروع به مطالعه آن نمایند.

در این کتاب بعد از شرح و توضیح قواعد مربوط به هر بحث، نکات مختلف مربوط به آن، با ترتیبی خاص ذکر شده‌اند و برای هر کدام از آنها حداقل یک نمونه تستی ذکر شده‌است. تست‌هایی که در این کتاب به کار رفته‌اند، تمامی آنها از سؤالات آزمون سراسری در هشت سال گذشته (۸۴-۹۱) انتخاب شده‌اند. و پاسخ تشریحی آنها بلافاصله ذکر شده‌است.

از آنجا که برخی از مطالب منحصر به رشته‌ی ادبیات و علوم انسانی بوده و در کتب عربی سایر رشته‌ها یافت نمی‌شود، لذا توضیح آنها تحت عنوان **اختصاصی انسانی** و بین علامت‌هایی به این صورت گنجانده شده‌است ()

در چند سال اخیر مطالبی مانند: «فه سبیه و منادای مُستغاث و تمیز کائین ...» از کتب عربی پیش دانشگاهی حذف گردیده است و در این کتاب نیز از ذکر آن خودداری شده‌است.

با توجه به اهمیت «مبحث ترجمه»، باید گفت که مهمترین و کاربردی‌ترین بخش این کتاب گفتار بیست و هفتم «کارگاه ترجمه» است. لذا توصیه می‌شود که دانش‌آموزان عزیز، مطالعه این قسمت را فراموش نکنند.

از آنجا که «گل» باره، قطعه‌ی خداست و هیچ انسانی خالی از خطا نیست، و در اینجا نیز این ادعا مطرح نمی‌شود که این کتب خالی از نقص است. ولی سعی شده‌است که نواقص آن به حداقل برسد. همانطور که یکی از شعرای بزرگ کتب دربر دوم به نام «بشار بن بُرد» می‌گوید:

مَنْ لَمْ يَلَمْزْ لَمْ يَلْمُزْهُ لَمْ يَلْمُزْهُ لَمْ يَلْمُزْهُ لَمْ يَلْمُزْهُ
كَفَى بِالْمَرْءِ نُبْلًا أَنْ تُعَدَّ مَعَايِيَه

(کیست آنکه همه‌ی خصوصیاتش مورد پسند و رضایت باشد؟ اگر فردی عیب‌هایش قابل شمارش باشد، همین برای بزرگی و بی‌عیب بودنش کافی است)

در اینجا جا دارد که از زحمات و فداکاری و راهنمایی‌های همسر مهربان و فرزانه‌ام خانم «سیمین دارایی» که با هم‌فکری و همدلی صادقانه‌اش در این راه مساعدت کرده است نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشم.

و نیز از کمک‌های بی‌دریغ و ارشادات صادقانه دوست و همکار عزیزم آقای **حیدر مهاجر** که با بازخوانی و اظهارنظرهای به‌جای خود، تدوین و تألیف این کتاب را برای اینجانب آسان‌تر کرده است، بی‌نهایت سپاسگزارم.

و نیز قدردانی می‌کنم از همکار گرامیم آقای «امین صادقی» به جهت نظر بی‌نظیر خویش بسیاری از اشتباهات این اثر را برطرف کرده است.

البته از کلیه خوانندگان محترم درخواست می‌گردد که رجوع به وبلاگ mohamadqaderi.blogfa.com نظرات خویش را در باره این کتاب به ثبت برسانند.

امید است که این کتاب کوچک مورد پسند خوانندگان بزرگی چون شما قرار گیرد.

بضاعت نیاوردم الا امید خدایا زعفوم مکن ناامید